

Lisans Öğrencilerinin Sporda Sürdürülebilirliğe İlişkin Görüşlerinin Değerlendirilmesi (Fırat Üniversitesi Örneği)*

Ali Serdar Yücel¹ - Canan Gülbin Eskiyecek² - İsa Çiftçi³ - Çetin Tan⁴
- Yüksel Savucu⁵ - Aybala Türkmen⁶

Öz: Bu araştırmanın amacı spor bilimleri fakültesinde öğrenim gören lisans öğrencilerinin sporda sürdürülebilirliğe ilişkin görüşlerinin tespit edilmesi ve bazı değişkenlere göre incelenmesidir. Araştırma grubunu Fırat Üniversitesi Spor Bilimler Fakültesi'nde öğrenim gören ve rastgele yöntemle seçilmiş olan 643 öğrenci oluşturmuştur. Veri toplama aracı olarak, Koçak ve ark. (2015) tarafından geliştirilen 35 maddelik 6 alt boyuttan oluşan (Sosyal, Bireysel, Katılım, Ekonomik, Örgütsel ve Çevresel Boyut) 5'li Likert ölçekli "Sporda Sürdürülebilirlik Ölçeği (SSÖ)" kullanılmıştır. Ölçekten elde edilen verilerin SPSS 22.0 programı ile frekans ve yüzdeler hesaplanmaları yapılmıştır. İstatistiksel analizlerde; ikili karşılaştırmalar için t testi, çoklu karşılaştırmalar için ise ANOVA testi kullanılmıştır (p<0.05). Araştırmada lisans öğrencilerinin ölçeğe ilişkin ortalamalarının 3.83 olduğu yani sporda sürdürülebilirliğe ilişkin olumlu tutum sergiledikleri tespit edilmiştir. Ayrıca lisans öğrencilerine ait demografik ve sosyo-ekonomik değişkenlerin (cinsiyet, yaş, mezuniyet, yaşadığı yer, anne ve baba eğitim durumu, lisansa sahip olma vb.) ölçek alt boyutları ile karşılaştırmalarında istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar olduğu gözlemlenmiştir (p<0.05). Araştırma sonucunda spor bilimleri fakültesinde lisans öğrenimi gören öğrencilerin sporda sürdürülebilirliğe ilişkin olumlu tutum sergiledikleri belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sürdürülebilirlik, Spor, Öğrenci, Sosyo-Ekonomi

* Bu çalışma, 05-08 Nisan 2018 tarihlerinde Alanya'da gerçekleştirilen Uluslararası Herkes İçin Spor ve Wellness Kongresi'nde sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

¹ Doç. Dr., Fırat Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Spor Yöneticiliği Bölümü, alsetu23@hotmail.com

² Dr. Öğr. Üyesi, Mardin Artuklu Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Antrenörlük Eğitimi Bölümü, cgulbineskiyecek@gmail.com

³ Arş. Gör., Fırat Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, iciftci@firat.edu.tr

⁴ Dr. Öğr. Üyesi, Fırat Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi Bölümü, ctan@firat.edu.tr

⁵ Prof. Dr., Fırat Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Antrenörlük Eğitimi Bölümü, ysavucu@hotmail.com

⁶ Yük. Lis. Öğr., Fırat Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, aybala2923@hotmail.com

Assessment of The Opinions of Undergraduate Students on Sustainability in Sports (Firat University Example)

Abstract: The purpose of this study is to determine the opinions of undergraduate students studying in faculty of sports sciences regarding the sustainability in sports and to analyze it by some variables. The research population is composed of the students studying in Firat University Faculty of Sports Sciences and randomly selected 643 students. 5-point Likert scaled "Sustainability in Sports Scale (SSS)" developed by Koçak et al. (2015) and composed of 35 items and 6 sub-dimensions (Social, Individual, Participatory, Economic, Organizational and Environmental Dimensions) was used as data collection tool. Frequency and percentage calculations of data obtained from the scale were performed with SPSS 22.0 program. T test was applied for paired comparisons and ANOVA was used for multiple comparisons to means in statistical analyses ($p < 0.05$). It has been determined that the means of undergraduate students regarding the scale is 3.83, which indicates that they exhibit positive attitudes towards sustainability in sports. It has also been observed that there are statistically significant differences in comparisons of demographic and socio-economic variables of undergraduate students (gender, age, graduation, place of residence, educational background of parents, having a bachelor's degree etc.) when compared to the sub-dimensions of the scale ($p < 0.05$). At the end of the study, it has been determined that students who undergraduated study in the faculty of sports sciences have a positive attitude towards sustainability in sport.

Key Words: Sustainability, Sports, Student, Socio-Economic

Giriş

Sürdürülebilirlik, sporu geliştirme politikasında ve uygulamasında her zaman var olan bir kavramdır (Lindsey, 2008: 279-294).

Sürdürülebilirlik; günümüz ihtiyaçlarının karşılanması aynı sıra doğal kaynakların korunması ve gelecek nesillere daha iyi ve sağlıklı bir çevre bırakılması için yapılan faaliyetlerdir (Collin, 2004: 265). Sürdürülebilirlik, kavram olarak ilk defa 1980 yılında yayımlanan Dünya Koruma Stratejisi (WCS-The World Conservation Strategy) ile kamuoyunun dikkatini çekmiştir. (Gössling ve ark., 2009: 1-19).

Sürdürülebilirlik olgusu, ağırlıklı olarak çevresel kapsamda ortaya çıkmasına rağmen 2000'li yıllarda çevresel boyutlara ilaveten ekonomik, sosyal, kültürel ve teknolojik olgularla bütünleşen bir kavram haline almıştır. Sürdürülebilirlik sadece çevresel anlamda gelişmeye ilişkin bir süreç olarak değil, bütün ekonomik, mali ve ticari politikaların; ekonomik, çevre ve sosyal açılardan uyumlaştırıldığı bir süreç olarak değerlendirilebilmektedir (Nemli, 2001: 211-224).

İnsanların fiziksel, sosyal ve duygusal açıdan ihtiyaçlarını temin ederek mutlu bir hayat sürmelerini amaç edinen “sürdürülebilirlik” kavramı sporda farklı yönleriyle ele alınmalıdır. Spor kavramı içinde pek çok unsuru barındıran, kapsamlı ve çok yönlü bir olgu olarak sürdürülebilirlik kavramı ile bütünleşmektedir. Sporun içinde barındırdığı bu özellikler onun spor tesislerinde ve doğal alanlarda yapılabilmesini sağlamaktadır (Bossel, 1999: 2).

Sporda Sürdürülebilirlik

Sporda sürdürülebilirlik, spor tesislerinin insanların mutluluğuna ve kaliteli yaşam sürmelerine hizmet eden, işlevsel ve niteliksel özellikleri ile nesiller boyu devam edecek organizasyonların hazırlanması ve bunların yönetimi olarak tanımlanabilir. Spor da sürdürülebilirlik, sporun bütüncül bir yaklaşımla bütün sistemlerinin etkili ve verimli bir şekilde kullanılabilmesini gerektirir (Bossel, 1999: 2).

Sporda sürdürülebilir gelişmenin sağlanması, spor alanı için de geçerli olan çevresel, sosyal, kültürel, ekonomik vb. unsurların gelecek nesiller için korunması ve sürekliliğin sağlanması, toplum bireylerinin, değerlerin korunmasını benimsemeleri, içinde buldukları çevre ile ilgili bilgilerini, becerilerini ve iletişimlerini geliştirdikleri bir süreci içine almaktadır (Özek ve ark. 1996: 143-151).

Çevresel Sürdürülebilirlik

Çevresel sürdürülebilirlik; çevreye duyarlı davranışlar sergilemek ve insan kaynaklı zarar gören veya yok olan ekolojik çevreyi geri kazanım faaliyetlerinde bulunmak (Yavuz, 2010- 65) ve doğal kaynakların sürekliliğinin sağlanmasıdır. Kaynakların kullanım seviyesinin, bu kaynakların kendini yenileme oranının ve hızının; doğayı kirleten unsurların hızı ve oranının, doğal kaynakların bu kirletici unsurları işleme tabi tutma hızını aşmaması gerekmektedir. Çevresel sürdürülebilirlik; biyo-çeşitlilik, insan sağlığı, hava, su ve toprak unsurlarının kalitesi; bitki ve hayvan yaşamlarının korunması konularını kapsamaktadır (Kaypak,2011: 19-33).

Günümüzde sportif faaliyetlerin yapılmasına olanak sağlayan farklı yapıda pek çok yapı bulunmaktadır. Bu yapılar arasında spor yapmaya ayrılan küçük yapılarından, olimpik stadyumlara, yüzme havuzlarına, buz pateni alanlarına, veledrom, kayak merkezleri bu yapılar arasında sayılabilir. Bu farklılığa rağmen yapıların ortak özelliği amatör ve profesyonel katılımcılara ve izleyicilere daha fazla güven ve konfor sağlamaktır. Bu amaçlar tümüyle çevre ve sürdürülebilir gelişmeyle uyumlu olmalıdır (IOC, 2008).

Ekonomik Sürdürülebilirlik

Ekonomik açıdan sürdürülebilirlik; sürdürülebilir kalkınma kavramıyla birlikte ele alınan, üretim sürecinde yenilenebilir kaynakların kullanılması ve üretim faaliyetlerinin çevreye olan etkilerinden sorumluluk olarak tanımlanabilir (Yavuz, 2010: 65).

Olimpiyatların çok büyük bir ekonomik etkiye sahip oldukları görülmektedir. Bu tür organizasyonlar; insanların spora katılımlarının sağlanması ve elit sporcuların yetiştirilmesi ve ciddi yatırımların yapılmasını gerektirmektedir. Ancak yapılan bu yatırımların sürdürülebilirlik ilkeleri çerçevesinde yapılması ve bu yatırımlardan toplumda yaşayan tüm insanların yararlanması sağlamak önem taşımaktadır. Ekonomik açıdan sürdürülebilir gelişmenin sağlanabilmesi gerek devletin gerekse özel sektörün sportif altyapıya daha fazla yatırım yapmasını gerektirmektedir. Gelişmiş ülkelerde örgün ve yaygın eğitimde spora daha fazla yer verilmekte ve bireylerin spor yapmak için daha fazla serbest zamanları bulunmaktadır (Bernard ve Busse, 2004: 413-417).

Sosyal ve Kültürel Sürdürülebilirlik

Sosyal açıdan sürdürülebilirlik; bugünkü insan neslinin gereksinimlerini gelecek neslin ihtiyaçlarını dikkate alarak ve onların olanaklarını ortadan kaldırmadan karşılamak olarak ifade edilebilir (Yavuz, 2010: 65).

Toplumların devamında, kültürlerinin korunması, kendilerini geliştirebilmeleri için spor ve sportif faaliyetler de etkili olmaktadır. Toplumsal hayatta sosyalleşmede bir araç olan spor, birey ve toplum ilişkilerinin yapılandırılmasında etkilidir. Sporun toplumsal dayanışmanın sağlanmasında bireyleri yakınlaştırıcı, kaynaştırıcı önemli bir rolü olan spor kişisel olduğu kadar sosyal bir olaydır (Ramazanoğlu ve ark., 2005: 153-157).

Kültürel değerlerin sürdürülebilmesi için koruma politikalarının geliştirilmesi ve korumanın yanında kullanımının da sağlanması gerekmektedir. Ayrıca çağdaş koşulların kültürel değişime de tabi tutulacağı göz önünde bulundurularak doğru ilke ve stratejilerin oluşturulması da önemlidir (Beyhan, 2004).

Spor Organizasyonlarının Sürdürülebilirliği

Günümüzde, spor organizasyonları da sürdürülebilirliğin yaygınlaştırılmasına katkı sağlamaktadır. Örneğin, FIFA (Uluslararası Futbol Federasyonları Birliği) dünya kupaları başta olmak üzere düzenlediği küresel futbol organizasyonları için 2005 yılında bir sürdürülebilirlik programı olan “Yeşil Gol” girişimini başlatmış ve modern stadyumlarda sürdürülebilirlik için bir dizi kapsamlı hedef belirlemiştir.

Programın hedefleri arasında daha az su tüketimi, daha verimli enerji kullanımı, iyi bir atık yönetimi ve stadyumun inşa sürecinde ve sonrasında stadyuma geliş gidişlerde daha az karbon ayak izi vardır (Gürer, 2013: 44-48).

Spor organizasyonları gerek kullanılan modern ve pahalı tesisler gerekse tesis olarak kullanılan doğal alanlarla, çevresel değerlerden en çok yararlanan endüstrilerden birisi konumundadır.

Kurumsal Sürdürülebilirlik

Yeni ve gelişen bir yönetim paradigması olarak görülen kurumsal sürdürülebilirlik paradigması geleneksel büyüme ve kar maksimizasyonu modeline alternatif olabilir. Kurumsal sürdürülebilirlik, kurumsal büyüme ve karlılığın önemli olduğunu kabul ederken, aynı zamanda şirketlerin çevreyi koruma, sosyal adalet ve eşitlik, ekonomik kalkınma gibi toplumsal hedefleri de dikkate almalarını ifade etmektedir (Wilson, 2003: 1-5).

Sportif faaliyetlerin sağlıklı bir biçimde sürdürülebilmesi ve sportif hizmetlerin daha etkin ve verimli yürütülebilmesi spor kurum ve kuruluşlarının kurumsal sürdürülebilirlik anlayışı ile yönetilmelerine bağlıdır. Sporda sürdürülebilirliğin sağlanmasında bu faaliyetlerin sevk ve idaresinde önemli görevler üstlenen spor örgütlerinde kurumsal sürdürülebilirlik önem arz etmektedir.

Sürdürülebilir Turizm

Doğal ve kültürel mirasın tahribi ve bozularak tüketilmesi bireyler, kurumlar ve toplumlar açısından tedbirler alınmasını gerektirmiştir. Bu noktada çeşitli organizasyonlar tarafından başlatılan girişimlerin hiçbiri sürdürülebilir turizm gelişimden bağımsız değildir. Sürdürülebilir turizm bu girişimleri etkileyen ve bu girişimlerden etkilenen bir noktadadır (Ekinci, 2014: 178-189).

Ulusal ve uluslararası spor organizasyonları yurt içi ve yurt dışı spor turizmini hareketlendirmekte pek çok insan bu organizasyonlara katılım sağlayarak ülke ekonomisine katkı sağlamaktadır. Ayrıca turizm sektörü içerisinde sportif faaliyetler de önemli unsur haline gelmiş ve günden güne turizm içerisindeki payı artış göstermektedir. Spor turizminde gelişimin sağlanabilmesi için konunun otel turizmi ve sağlık turizmi ile de bütüncül olarak ele alınması gerekmektedir.

Olimpiyat Oyunları ve Sürdürülebilirlik

Dünyadaki katılım ve izlenme oranları göz önüne alındığında dünyanın en prestijli spor organizasyonu olan olimpiyat oyunları da, son yıllarda sürdürülebilir gelişmeden etkilenmektedir. Günümüzde ülkeler ve aday kentler, adaylık yarışında spor ve kültürel etkinliklerin yanında

sürdürülebilir gelişme, sosyal adalet, enerji verimli tasarımlar, çok boyutlu kullanıma dair çözümler, çevre dostu tasarımlar, alt yapı yenilenmeleri, atık ve geri dönüşüm sistemleri, ulaşım ağı ve yapılan düzenlemelerden oyunlar sonrasında da faydalanma gibi konulara da geniş yer ayırmaktadırlar.

Spor endüstrisi hükümetler ve diğer spor yönetim organları tarafından uzun vadeli yatırımların yapıldığı ve sürdürülebilirliğin sağlandığı bir endüstri kolu olmalıdır. Stratejik vizyon, gelişim planları iyi bir mali politikalar ile sporda sürdürülebilirlik sağlanabilir (Karaca, 2011: 40-41).

Buradan yola çıkarak; bu çalışmada spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin “Sporda sürdürülebilirlik” konusu hakkında görüşlerinin tespit edilmesi ve farklı değişkenlere göre incelenmesi amaçlanmıştır.

Materyal ve Metod

Araştırmanın Evreni ve Örneklemi

Araştırmanın evrenini Fırat Üniversitesi Spor Bilimler Fakültesi’nde öğrenim gören 1252 öğrenci, örneklem grubunu ise rastgele yöntemle seçilmiş olan 643 öğrenci oluşturmuştur.

Veri Toplama Aracı

Araştırmada veri toplama aracı olarak Koçak ve arkadaşları (2013) tarafından geliştirilen 35 maddelik ve 6 alt boyuttan oluşan (Sosyal, Bireysel, Katılım, Ekonomik, Örgütsel ve Çevresel Boyut) 5’li Likert ölçekli “Sporda Sürdürülebilirlik Ölçeği (SSÖ)” kullanılmıştır. Ölçeğin Cronbach Alpha güvenilirlik katsayısı 0.923 olarak bulunmuştur.

Verilerin Analizi

Araştırmada kullanılan ölçekten elde edilen verilerin SPSS 22.0 paket programında frekans ve yüzde hesaplamaları yapılmıştır. İstatistiksel analizlerde; ikili karşılaştırmalar için t testi, çoklu karşılaştırmalar için ise tek yönlü varyans analizi (ANOVA) kullanılmıştır ($p < 0.05$).

Bulgular

Bu bölümde, araştırma sonuçlarına ilişkin elde edilen bulgular tablolar halinde sunulmuş ve değerlendirilmiştir.

Tablo 1. Araştırma Grubunun Demografik Özellikleri

	Değişkenler	N	%
Cinsiyet	Kadın	230	35,8
	Erkek	413	64,2
Yaş	20 yaş ve altı	151	23,5
	21-25	428	66,6
	26-30	41	6,4
	31 ve üstü	23	3,6
Bölüm	Öğretmenlik	104	16,2
	Yöneticilik	175	27,2
	Antrenörlük	144	22,4
	Rekreasyon	220	34,2
Sınıf	1.Sınıf	84	13,1
	2. Sınıf	452	70,3
	3. Sınıf	12	1,9
	4. Sınıf	95	14,8
Anne Eğitim Durumu	İlkokul	279	43,4
	Ortaokul	213	33,1
	Lise	111	17,3
	Üniversite	40	6,2
Baba Eğitim Durumu	İlkokul	169	26,3
	Ortaokul	182	28,3
	Lise	219	34,1
	Üniversite	56	8,7
	Lisansüstü	17	2,6
Lise Mezuniyet	Devlet Lisesi	256	39,8
	Özel/Kolej	14	2,2
	Anadolu/Fen/Süper Lisesi	132	20,5
	Meslek lisesi	103	16,0
	Spor Lisesi	127	19,8
	Diğer	11	1,7
Yaşadığı Yer	Köy	32	5,0
	İlçe	139	21,6
	İl	394	61,3
	Büyükşehir	78	12,1
	Lisanslı Sporcu	622	96,7

Lisans Durumu	Lisanslı Sporcu değil	21	3,3
Branş	Futbol	167	26,0
	Voleybol	81	12,6
	Basketbol	18	2,8
	Hentbol	11	1,7
	Yüzme	55	8,6
	Diğer	311	48,4
Bölüm Seçme Nedeni	Lisanslı Sporcu Olmam	265	41,2
	Spor Alanında Çalışmak	336	52,3
	Başka Bölüme Yerleşmem	13	2,0
	Diğer	29	4,5
	Toplam	643	100

Tablo 1’de araştırmaya katılan Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerine ait demografik bilgiler verilmiştir.

Sporda Sürdürülebilirlik Ölçeği Puanı

Koçak ve ark. (2013) tarafından geliştirilen bu ölçeğe göre öğrencilerin sporda sürdürülebilirlik tutumları;

1. Olumlu tutum (3.34-5.00),
2. Orta düzeyde tutum (1.67-3.33),
3. Düşük tutum (0.00-1.66) olarak üç gruba ayrılmış olup, öğrencilerin SSÖ’den alabilecekleri en yüksek puan “175”, en düşük puan ise “35”dir.

Bu araştırmaya katılan öğrencilerin SSÖ toplam puan ortalaması “3.83”, SSÖ’den aldıkları en yüksek puan “4.27”, en düşük puan ise “2.07” olarak saptanmıştır.

SSÖ’nün bütünü ($\chi=3,83$) ve alt boyutları incelendiğinde; en yüksek tutum puanın spora katılım boyutunda “4.06”, en düşük tutum puanın ise ekonomik boyutta “3.51” olduğu görülmüştür. Diğer alt boyutlarda ise çevresel sürdürülebilirlik “3,93”, sosyal sürdürülebilirlik “3,91”, bireysel sürdürülebilirlik “3,77”, olarak hesaplanmıştır. Elde edilen bu değerler, öğrencilerin SSÖ’nün bütününde ve tüm alt boyutlarında olumlu sürdürülebilirlik tutumuna sahip olduğunu ortaya koymaktadır.

Tablo 2. Araştırma Grubunun Cinsiyet Değişkenine Göre t Testi Sonuçları

	Cinsiyet	N	X	Ss	t	p
Sosyal Sürdürülebilirlik	Kadın	230	4,1507	,70245	5,298	,000
	Erkek	413	3,7893	,89166		
Bireysel Sürdürülebilirlik	Kadın	230	3,7050	,97083	-1,296	,195
	Erkek	413	3,8104	,99873		
Spora Katılımın Desteklenmesi	Kadın	230	4,1261	,81809	1,311	,190
	Erkek	413	4,0334	,88128		
Ekonomik Sürdürülebilirlik	Kadın	230	3,5159	,61852	-1,122	,903
	Erkek	413	3,5226	,69014		
Örgütsel Sürdürülebilirlik	Kadın	230	3,7707	,78909	-8,867	,386
	Erkek	413	3,8335	,92906		
Çevresel Sürdürülebilirlik	Kadın	230	4,0076	,85249	1,461	,144
	Erkek	413	3,8971	,95452		

$p < 0.05$

Tablo 2’de cinsiyete göre yapılan t testi sonuçları incelendiğinde; sosyal sürdürülebilirlik alt boyutunda farklılık olduğu ($p < 0.05$), ancak diğer alt boyutlarında herhangi bir istatistiksel farklılık olmadığı görülmektedir ($p > 0.05$). Sosyal sürdürülebilirlik alt boyut ortalamalarına bakıldığında kadınlar 4.15 ± 0.70 , erkekler 3.78 ± 0.89 ortalama ile kadınların lehine olduğu görülmektedir.

Tablo 3. Araştırma Grubunun Lisans Durumu Değişkenine Göre t Testi Sonuçları

	Lisans Durumu	N	X	Ss	t	p
Sosyal Sürdürülebilirlik	Lisanslı Sporcu değil	622	3,9043	,84859	-2,350	,019
	Lisanslı Sporcu değil	21	4,3439	,66100		
Bireysel Sürdürülebilirlik	Lisanslı Sporcu değil	622	3,7547	,99623	-2,522	,012
	Lisanslı Sporcu değil	21	4,3061	,54452		
Spora Katılımın Desteklenmesi	Lisanslı Sporcu değil	622	4,0743	,85236	1,239	,216
	Lisanslı Sporcu	21	3,8381	1,05379		

		değil				
Ekonomik Sürdürülebilirlik	Lisanslı Sporcu	622	3,5145	,66624	-1,193	,233
	değil					
	Lisanslı Sporcu	21	3,6905	,61528		
	değil					
Örgütsel Sürdürülebilirlik	Lisanslı Sporcu	622	3,8099	,87684	-,181	,857
	değil					
	Lisanslı Sporcu	21	3,8452	1,03222		
	değil					
Çevresel Sürdürülebilirlik	Lisanslı Sporcu	622	3,9409	,91476	,643	,520
	değil					
	Lisanslı Sporcu	21	3,8095	1,08658		
	değil					

p<0.05

Tablo 3'de lisans durumuna göre t testi sonuçları incelendiğinde; sosyal ve bireysel sürdürülebilirlik alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar olduğu tespit edilmiştir (p<0.05). Diğer alt boyutlarda ise istatistiksel olarak herhangi bir anlamlı farklılığa rastlanmamıştır (p>0.05).

270

Tablo 4. Araştırma Grubunun Yaş Değişkenine Göre Anova Testi Sonuçları

	Yaş	N	X	Ss	F	p	Fark
Sosyal Sürdürülebilirlik	20 ve altı (1)	151	4,1332	,65571	6,071	,000	1-2, 3-4
	21-25 (2)	428	3,8352	,90913			
	26-30 (3)	41	3,8184	,80075			
	31ve üstü (4)	23	4,2415	,42857			
	Total	643	3,9186	,84633			
Bireysel Sürdürülebilirlik	20 ve altı (1)	151	3,8865	,88361	1,845	,138	
	21-25 (2)	428	3,7200	1,02112			
	26-30 (3)	41	3,7317	1,04793			
	31ve üstü (4)	23	4,0807	,87304			
	Total	643	3,7727	,98938			
Spora Katılımın Desteklenmesi	20 ve altı (1)	151	3,9258	,85029	3,840	,010	1-3, 1-4
	21-25 (2)	428	4,0729	,88002			
	26-30 (3)	41	4,3707	,72603			
	31ve üstü (4)	23	4,3304	,51737			
	Total	643	4,0000	,85029			

	Total	643	4,0666	,85972		
Ekonomik Sürdürülebilirlik	20 ve altı (1)	151	3,4603	,56853		
	21-25 (2)	428	3,5467	,69112	,711	,546
	26-30 (3)	41	3,4715	,64861		
	31ve üstü (4)	23	3,5072	,78733		
	Total	643	3,5202	,66493		
Örgütsel Sürdürülebilirlik	20 ve altı (1)	151	3,8129	,76660		
	21-25 (2)	428	3,7915	,91846	1,497	,214
	26-30 (3)	41	4,0793	,75713		
	31ve üstü (4)	23	3,6848	1,04506		
	Total	643	3,8110	,88144		
Çevresel Sürdürülebilirlik	20 ve altı (1)	151	3,9801	1,00188		
	21-25 (2)	428	3,9264	,87802	,485	,693
	26-30 (3)	41	3,8171	1,10965		
	31ve üstü (4)	23	4,0543	,77956		
	Total	643	3,9366	,92018		

$p < 0.05$

Tablo 4’de yaş değişkenine göre yapılan Anova testi sonuçları incelendiğinde; sosyal ve spora katılımın desteklenmesi alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar olduğu tespit edilmiştir ($p < 0.05$). Diğer alt boyutlarda ise istatistiksel olarak herhangi bir anlamlı farklılığa rastlanmamıştır ($p > 0.05$).

Sosyal sürdürülebilirlik alt boyutunda 20 ve altı yaş grubu ile 21-25 yaş, 26-30 yaş grubu ile 31 ve üstü yaşa arasında anlamlı farklılıklar olduğu görülmektedir ($p < 0.05$).

Spora katılımın desteklenmesi alt boyutunda ise 20 ve altı yaş grubu ile 26-30 ve 31 ve üstü yaş grubu arasında anlamlı farklılıklar olduğu görülmektedir ($p < 0.05$).

Tablo 5. Araştırma Grubunun Bölüm Değişkenine Göre Anova Testi Sonuçları

	Bölüm	N	X	Ss	F	p	Fark
Sosyal Sürdürülebilirlik	Öğretmenlik(1)	104	3,6079	,90915	6,307	,000	1-2, 1-4
	Yöneticilik (2)	175	3,9867	,82765			
	Antrenörlük (3)	144	3,9028	,86794			
	Rekreasyon (4)	220	4,0217	,78390			
	Total	643	3,9186	,84633			

Bireysel Sürdürülebilirlik	Öğretmenlik(1)	104	3,4849	,86208	3,964	,008	1-2, 1-4
	Yöneticilik (2)	175	3,8212	1,04446			
	Antrenörlük (3)	144	3,7609	,92656			
	Rekreasyon (4)	220	3,8779	1,01995			
	Total	643	3,7727	,98938			
SPORA KATILIMIN DESTEKLENMESİ	Öğretmenlik(1)	104	3,8077	,95080	5,682	,001	1-2, 1-4
	Yöneticilik (2)	175	4,1657	,80926			
	Antrenörlük (3)	144	3,9736	,83465			
	Rekreasyon (4)	220	4,1709	,84263			
	Total	643	4,0666	,85972			
Ekonomik Sürdürülebilirlik	Öğretmenlik(1)	104	3,4135	,56982	3,245	,022	1-4
	Yöneticilik (2)	175	3,4943	,71962			
	Antrenörlük (3)	144	3,4653	,65398			
	Rekreasyon (4)	220	3,6273	,65821			
	Total	643	3,5202	,66493			
Örgütsel Sürdürülebilirlik	Öğretmenlik(1)	104	3,5192	,83731	4,851	,002	1-2, 1-3, 1-4
	Yöneticilik (2)	175	3,8614	,85291			
	Antrenörlük (3)	144	3,8229	,81124			
	Rekreasyon (4)	220	3,9011	,94310			
	Total	643	3,8110	,88144			
Çevresel Sürdürülebilirlik	Öğretmenlik(1)	104	3,6659	,92538	6,816	,000	1-2, 1-4
	Yöneticilik (2)	175	4,0129	,88784			
	Antrenörlük (3)	144	3,7986	,94900			
	Rekreasyon (4)	220	4,0943	,88778			
	Total	643	3,9366	,92018			

p<0.05

Tablo 5’de bölüm değişkenine göre yapılan Anova testi sonuçları incelendiğinde, tüm alt boyutlarda istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar olduğu tespit edilmiştir (p<0.05).

Tablo 6. Araştırma Grubunun Sınıf Değişkenine Göre Anova Testi Sonuçları

	Sınıf	N	X	Ss	F	p	Fark
Sosyal Sürdürülebilirlik	1.Sınıf (1)	84	3,9974	,81904	54,939	,000	1-3, 1-4, 2-3, 2-4, 3-4
	2.Sınıf (2)	452	4,1045	,71634			
	3.Sınıf (3)	12	2,7500	,27677			
	4.Sınıf (4)	95	3,1123	,90869			
	Total	643	3,9186	,84633			
Bireysel Sürdürülebilirlik	1.Sınıf (1)	84	4,0085	,84511	15,020	,000	1-3, 1-4, 2-3, 2-4
	2.Sınıf (2)	452	3,8597	1,06887			
	3.Sınıf (3)	12	3,0000	,29842			
	4.Sınıf (4)	95	3,2481	,35006			
	Total	643	3,7727	,98938			
Spora Katılımın Desteklenmesi	1.Sınıf (1)	84	4,0024	,90859	28,678	,000	1-3, 1-4, 2-3, 2-4, 3-4
	2.Sınıf (2)	452	4,2243	,81810			
	3.Sınıf (3)	12	2,9000	,52223			
	4.Sınıf (4)	95	3,5200	,69061			
	Total	643	4,0666	,85972			
Ekonomik Sürdürülebilirlik	1.Sınıf (1)	84	3,5813	,67490	12,048	,000	1-3, 1-4, 2-3, 2-4
	2.Sınıf (2)	452	3,5900	,69286			
	3.Sınıf (3)	12	3,0833	,08704			
	4.Sınıf (4)	95	3,1895	,38944			
	Total	643	3,5202	,66493			
Örgütsel Sürdürülebilirlik	1.Sınıf (1)	84	3,9375	1,00141	19,027	,000	1-3, 1-4, 2-3, 2-4, 3-4
	2.Sınıf (2)	452	3,9181	,88842			
	3.Sınıf (3)	12	3,6250	,13056			

	4.Sınıf (4)	95	3,2132	,44358			
	Total	643	3,8110	,88144			
Çevresel Sürdürülebilirlik	1.Sınıf (1)	84	3,9345	,97028	31,058	,000	1-3,1-4, 2-3, 2-4, 3-4
	2.Sınıf (2)	452	4,0940	,88424			
	3.Sınıf (3)	12	2,3750	,13056			
	4.Sınıf (4)	95	3,3868	,68004			
	Total	643	3,9366	,92018			

$p < 0.05$

Tablo 6'da sınıf değişkenine göre yapılan Anova testi sonuçları incelendiğinde, tüm alt boyutlarda istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar olduğu tespit edilmiştir ($p < 0.05$).

Tablo 7. Araştırma Grubunun Anne Eğitim Durumu Değişkenine Göre Anova Testi Sonuçları

	Anne Eğitimi	N	X	Ss	F	p	Fark
Sosyal Sürdürülebilirlik	İlkokul (1)	279	3,9219	,84987	20,122	,000	1-2, 2-4, 1-3
	Ortaokul (2)	213	4,1935	,56516			
	Lise (3)	111	3,5055	,93092			
	Üniversite (4)	40	3,5778	1,20177			
	Total	643	3,9186	,84633			
Bireysel Sürdürülebilirlik	İlkokul (1)	279	3,7322	1,17343	1,471	,221	
	Ortaokul (2)	213	3,8169	,85619			
	Lise (3)	111	3,6950	,82144			
	Üniversite (4)	40	4,0357	,54782			
	Total	643	3,7727	,98938			
Spora Katılımın Desteklenmesi	İlkokul (1)	279	4,0573	,95564	5,261	,001	1-3,
	Ortaokul	213	4,1972	,75722			

	(2)						2-3
	Lise (3)	111	3,8072	,75459			
	Üniversite (4)	40	4,1550	,80062			
	Total	643	4,0666	,85972			
Ekonomik Sürdürülebilirlik	İlkokul (1)	279	3,5950	,62043	5,749	,001	1-3, 2-4, 3-4
	Ortaokul (2)	213	3,4554	,74867			
	Lise (3)	111	3,3679	,62000			
	Üniversite (4)	40	3,7667	,46040			
	Total	643	3,5202	,66493			
Örgütsel Sürdürülebilirlik	İlkokul (1)	279	3,7849	,85368	2,110	,098	
	Ortaokul (2)	213	3,9038	,88828			
	Lise (3)	111	3,6622	,85323			
	Üniversite (4)	40	3,9125	1,06149			
	Total	643	3,8110	,88144			
Çevresel Sürdürülebilirlik	İlkokul (1)	279	3,9776	,90546	17,271	,000	1-2, 2-3, 1-3
	Ortaokul (2)	213	4,1749	,71638			
	Lise (3)	111	3,4459	1,01040			
	Üniversite (4)	40	3,7438	1,17464			
	Total	643	3,9366	,92018			

$p < 0.05$

Tablo 7'de anne eğitim değişkenine göre yapılan Anova testi sonuçları incelendiğinde; sosyal, spora katılımın desteklenmesi, ekonomik ve çevresel sürdürülebilirlik alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar olduğu tespit edilmiştir ($p < 0.05$). Diğer alt boyutlarda ise istatistiksel olarak herhangi bir anlamlı farklılığa rastlanmamıştır ($p > 0.05$).

Tablo 8. Araştırma Grubunun Baba Eğitim Durumu Değişkenine Göre Anova Testi Sonuçları

	Baba Eğitimi	N	X	Ss	F	p	Fark
Sosyal Sürdürülebilirlik	İlkokul (1)	169	4,0224	,68746	17,128	,000	5-1, 5-2, 5-3, 5-4
	Ortaokul (2)	182	3,9182	,80875			
	Lise (3)	219	3,9092	,91193			
	Üniversite (4)	56	4,1131	,73351			
	Lisansüstü (5)	17	2,3725	,64183			
	Total	643	3,9186	,84633			
Bireysel Sürdürülebilirlik	İlkokul (1)	169	3,8301	1,27146	5,246	,000	2-3, 2-4
	Ortaokul (2)	182	3,5047	,83118			
	Lise (3)	219	3,9256	,88448			
	Üniversite (4)	56	3,9082	,84556			
	Lisansüstü (5)	17	3,6555	,34648			
	Total	643	3,7727	,98938			
Spora Katılımın Desteklenmesi	İlkokul (1)	169	4,2959	,95146	6,879	,000	1-3, 3-5, 1-4, 1-5
	Ortaokul (2)	182	4,0725	,62826			
	Lise (3)	219	3,9973	,82495			
	Üniversite (4)	56	3,8036	1,21475			
	Lisansüstü (5)	17	3,4824	,33955			
	Total	643	4,0666	,85972			
Ekonomik Sürdürülebilirlik	İlkokul (1)	169	3,6627	,57590	2,740	,028	1-3
	Ortaokul (2)	182	3,4799	,75592			
	Lise (3)	219	3,4589	,63742			
	Üniversite	56	3,4554	,74974			

	(4)						
	Lisansüstü (5)	17	3,5392	,16169			
	Total	643	3,5202	,66493			
Örgütsel Sürdürülebilirlik	İlkokul (1)	169	3,7426	,96495	9,552	,000	1-4, 2-4, 2-5, 3-4, 3-5, 1-5
	Ortaokul (2)	182	3,7500	,75069			
	Lise (3)	219	3,8721	,90118			
	Üniversite (4)	56	4,2589	,74310			
	Lisansüstü (5)	17	2,8824	,54571			
	Total	643	3,8110	,88144			
Çevresel Sürdürülebilirlik	İlkokul (1)	169	4,0044	,86580	17,999	,000	1-2, 2-3, 2,5, 3-5, 4-5, 1,5
	Ortaokul (2)	182	4,2486	,61490			
	Lise (3)	219	3,7454	,99048			
	Üniversite (4)	56	3,8571	1,16273			
	Lisansüstü (5)	17	2,6471	,60634			
	Total	643	3,9366	,92018			

$p < 0.05$

Tablo 8'de baba eğitim durumuna göre yapılan Anova testi sonuçları incelendiğinde; sosyal, bireysel, spora katılımın desteklenmesi, ekonomik, örgütsel ve çevresel sürdürülebilirlik alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar olduğu tespit edilmiştir ($p < 0.05$).

Tablo 9. Araştırma Grubunun Mezuniyet Değişkenine Göre Anova Testi Sonuçları

	Mezuniyet	N	X	Ss	F	p	Fark
Sosyal Sürdürülebilirlik	Devlet Lisesi (1)	256	4,2309	,71821	24,242	,000	1-3, 3-6, 4-5,
	Özel/Kolej (2)	14	3,9286	,90960			
	Anadolu/Fen/Süper Lisesi (3)	132	3,4874	,94297			
	Meslek Lisesi (4)	103	4,0939	,52342			
	Spor Lisesi (5)	127	3,5468	,87350			

	Diğer (6)	11	4,4646	,58966			1-5, 4-6
	Total	643	3,9186	,84633			
Bireysel Sürdürülebilirlik	Devlet Lisesi (1)	256	3,9258	1,19797	9,805	,000	1-5, 3-6, 3-5, 4-6, 5-6, 1-6
	Özel/Kolej (2)	14	4,0612	,84555			
	Anadolu/Fen/Süper Lisesi (3)	132	3,8864	,75690			
	Meslek Lisesi (4)	103	3,6255	,92563			
	Spor Lisesi (5)	127	3,3476	,57808			
	Diğer (6)	11	4,7662	,61036			
	Total	643	3,7727	,98938			
Spora Katılımın Desteklenmesi	Devlet Lisesi (1)	256	4,4305	,60625	22,148	,000	1-3, 1-4, 3-6, 4-6, 5-6, 1-5, 1-6
	Özel/Kolej (2)	14	3,9286	1,10274			
	Anadolu/Fen/Süper Lisesi (3)	132	3,7652	,58401			
	Meslek Lisesi (4)	103	3,8971	1,11702			
	Spor Lisesi (5)	127	3,7307	,98251			
	Diğer (6)	11	4,8545	,33575			
	Total	643	4,0666	,85972			
Ekonomik Sürdürülebilirlik	Devlet Lisesi (1)	256	3,7305	,51560	24,439	,000	1-3, 1-5, 3-6, 3-4, 4-5, 4-6, 5-6, 3-6
	Özel/Kolej (2)	14	3,6429	,77310			
	Anadolu/Fen/Süper Lisesi (3)	132	3,1061	,75448			
	Meslek Lisesi (4)	103	3,6958	,73150			
	Spor Lisesi (5)	127	3,3228	,49812			
	Diğer (6)	11	4,0758	,46764			
	Total	643	3,5202	,66493			
Örgütsel Sürdürülebilirlik	Devlet Lisesi (1)	256	4,0283	,85831	21,276	,000	1-3, 1-5, 3-4, 3-6, 4-6, 4-5, 1-6, 5-6
	Özel/Kolej (2)	14	3,6607	1,33232			
	Anadolu/Fen/Süper Lisesi (3)	132	3,3542	,76483			
	Meslek Lisesi (4)	103	4,1214	,81939			
	Spor Lisesi (5)	127	3,5256	,74391			
	Diğer (6)	11	4,8182	,40452			
	Total	643	3,8110	,88144			
Çevresel	Devlet Lisesi (1)	256	4,2354	,74855			
	Özel/Kolej (2)	14	3,7321	1,22657			

Sürdürülebilirlik	Anadolu/Fen/Süper Lisesi (3)	132	3,3371	,88239	24,664	,000	1-3, 1-5, 3-4, 3-5, 4-5, 5-6, 3-6
	Meslek Lisesi (4)	103	4,1529	1,09826			
	Spor Lisesi (5)	127	3,7343	,70341			
	Diğer (6)	11	4,7500	,75000			
	Total	643	3,9366	,92018			

$p < 0.05$

Tablo 9'da mezuniyet değişkenine göre yapılan Anova testi sonuçları incelendiğinde; sosyal, bireysel, spora katılımın desteklenmesi, ekonomik, örgütsel ve çevresel sürdürülebilirlik alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar olduğu tespit edilmiştir ($p < 0.05$).

Tablo 10. Araştırma Grubunun Refah Düzeyi Değişkenine Göre Anova Testi Sonuçları

	Refah Düzeyi	N	X	Ss	F	p	Fark
Sosyal Sürdürülebilirlik	Çok Kötü (1)	22	2,6616	,75162	18,184	,000	1-2, 1-3, 3-5, 1-4, 4-5, 1-5
	Kötü (2)	21	4,3016	,78814			
	Orta (3)	454	3,9682	,86617			
	İyi (4)	131	3,8193	,58832			
	Çok iyi (5)	15	4,5926	,51033			
	Total	643	3,9186	,84633			
Bireysel Sürdürülebilirlik	Çok Kötü (1)	22	3,9610	,65120	5,210	,000	2-4, 2-3, 4-5
	Kötü (2)	21	4,5238	,79197			
	Orta (3)	454	3,7637	1,06501			
	İyi (4)	131	3,5987	,71255			
	Çok iyi (5)	15	4,2381	,72173			
	Total	643	3,7727	,98938			
Spora Katılımın Desteklenmesi	Çok Kötü (1)	22	3,8364	,72935			

	Kötü (2)	21	4,4286	,97424	6,653	,000	3-4, 4-5
	Orta (3)	454	4,1251	,87023			
	İyi (4)	131	3,7893	,76069			
	Çok iyi (5)	15	4,5467	,71100			
	Total	643	4,0666	,85972			
Ekonomik Sürdürülebilirlik	Çok Kötü (1)	22	3,2273	,45584	20,876	,000	1-2, 1-3, 2-3, 3-4, 2-4, 1-5, 4-5
	Kötü (2)	21	4,0635	,46391			
	Orta (3)	454	3,6083	,63042			
	İyi (4)	131	3,1361	,66081			
	Çok iyi (5)	15	3,8778	,62826			
	Total	643	3,5202	,66493			
Örgütsel Sürdürülebilirlik	Çok Kötü (1)	22	2,8864	,22792	30,059	,000	1-2, 1-3, 2-4, 3-4, 4-5, 1-4, 1-5
	Kötü (2)	21	4,5119	,82718			
	Orta (3)	454	3,9532	,84466			
	İyi (4)	131	3,2920	,76971			
	Çok iyi (5)	15	4,4167	,57992			
	Total	643	3,8110	,88144			
Çevresel Sürdürülebilirlik	Çok Kötü (1)	22	2,5682	,11396	25,447	,000	1-2, 1-3, 2-4, 3-4, 1-4, 1-5
	Kötü (2)	21	4,4286	,99103			
	Orta (3)	454	4,0865	,91353			
	İyi (4)	131	3,5630	,66096			
	Çok iyi (5)	15	3,9833	1,00208			
	Total	643	3,9366	,92018			

Tablo 10'da refah düzeyine göre yapılan Anova testi sonuçları incelendiğinde; sosyal, bireysel, spora katılımın desteklenmesi, ekonomik, örgütsel ve çevresel sürdürülebilirlik alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar olduğu tespit edilmiştir ($p < 0.05$).

Tablo 11. Araştırma Grubunun Yaşadığı Yer Değişkenine Göre Anova Testi Sonuçları

	Yaşadığı Yer	N	X	Ss	F	p	Fark
Sosyal Sürdürülebilirlik	Köy (1)	32	4,5417	,46094	14,621	,000	1-2, 1-3, 2-4, 3-4
	İlçe (2)	139	3,8497	,94857			
	İl (3)	394	3,8142	,82645			
	Büyükşehir (4)	78	4,3134	,63583			
	Total	643	3,9186	,84633			
Bireysel Sürdürülebilirlik	Köy (1)	32	4,9420	,23476	22,712	,000	1-2, 1-3, 2-4, 3-4, 1-4
	İlçe (2)	139	3,6351	,98558			
	İl (3)	394	3,6588	,97039			
	Büyükşehir (4)	78	4,1136	,89773			
	Total	643	3,7727	,98938			
Spora Katılımın Desteklenmesi	Köy (1)	32	4,4563	,40396	6,046	,000	1-2, 1-3, 3-4
	İlçe (2)	139	4,1482	,78402			
	İl (3)	394	3,9655	,92499			
	Büyükşehir (4)	78	4,2718	,67687			
	Total	643	4,0666	,85972			
Ekonomik Sürdürülebilirlik	Köy (1)	32	3,4427	,57519	4,535	,004	2-4, 3-4
	İlçe (2)	139	3,4245	,62239			
	İl (3)	394	3,5131	,68283			
	Büyükşehir (4)	78	3,7585	,63431			
	Total	643	3,5202	,66493			
Örgütsel Sürdürülebilirlik	Köy (1)	32	4,0703	,55079	1,772	,151	1-2
	İlçe (2)	139	3,6960	,87475			
	İl (3)	394	3,8274	,86439			
	Büyükşehir (4)	78	3,8269	1,05706			
	Total	643	3,8110	,88144			
Çevresel Sürdürülebilirlik	Köy (1)	32	4,4922	,92781	5,804	,001	1-2, 1-3
	İlçe (2)	139	3,8129	,94892			
	İl (3)	394	3,9036	,89700			
	Büyükşehir	78	4,0962	,89754			

	(4)						
	Total	643	3,9366	,92018			

$p < 0.05$

Tablo 11’de yaşadığı yere göre yapılan Anova testi sonuçları incelendiğinde; sosyal, bireysel, spora katılımın desteklenmesi, ekonomik ve çevresel sürdürülebilirlik alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar olduğu tespit edilmiştir ($p < 0.05$).

Tablo 12. Araştırma Grubunun Branş Değişkenine Göre Anova Testi Sonuçları

	Branşa göre	N	X	Ss	f	p	Fark
Sosyal Sürdürülebilirlik	Futbol (1)	167	3,8749	,89988	20,879	,000	1-2, 1-4, 2-4, 2-5, 3-4, 3-5, 4-6, 1-5, 5-6
	Voleybol (2)	81	4,2071	,69915			
	Basketbol (3)	18	4,3395	,85259			
	Hentbol (4)	11	3,1818	,38256			
	Yüzme (5)	55	3,0162	,59660			
	Diğer (6)	311	4,0282	,77985			
	Total	643	3,9186	,84633			
Bireysel Sürdürülebilirlik	Futbol (1)	167	3,7425	,88484	7,996	,000	1-2, 1-5, 2-4, 2-5, 3-4, 3-5, 5-6, 2-6
	Voleybol (2)	81	4,2081	,73194			
	Basketbol (3)	18	4,3492	,86025			
	Hentbol (4)	11	3,4675	,56817			
	Yüzme (5)	55	3,2623	,39819			
	Diğer (6)	311	3,7432	1,12755			
	Total	643	3,7727	,98938			
Spora Katılımın	Futbol (1)	167	3,8766	,83153			1- 2,1-
	Voleybol	81	4,2519	,70056			

Desteklenmesi	(2)				16,929	,000	4, 2- 4, 2- 5, 3- 4, 4- 6, 5- 6, 1- 5, 1- 6
	Basketbol (3)	18	4,2889	1,08296			
	Hentbol (4)	11	2,7091	,90935			
	Yüzme (5)	55	3,5382	,40345			
	Diğer (6)	311	4,2489	,85726			
	Total	643	4,0666	,85972			
Ekonomik Sürdürülebilirlik	Futbol (1)	167	3,5589	,57911	14,190	,000	1-5, 2-3, 3-4, 4-6, 5-6
	Voleybol (2)	81	3,3230	,97231			
	Basketbol (3)	18	3,9167	,55498			
	Hentbol (4)	11	3,1364	,41378			
	Yüzme (5)	55	2,9758	,36630			
	Diğer (6)	311	3,6377	,59543			
	Total	643	3,5202	,66493			
Örgütsel Sürdürülebilirlik	Futbol (1)	167	3,7590	,86293	8,997	,000	1-5, 2-5, 3-5, 5-6
	Voleybol (2)	81	3,9691	,84630			
	Basketbol (3)	18	4,2778	1,10110			
	Hentbol (4)	11	3,6364	,71031			
	Yüzme (5)	55	3,1500	,49907			
	Diğer (6)	311	3,8939	,89058			
	Total	643	3,8110	,88144			
Çevresel Sürdürülebilirlik	Futbol (1)	167	3,7470	1,04780	25,304	,000	1-2, 1-5, 2-4, 2-5, 3-4,
	Voleybol (2)	81	4,3858	,70937			
	Basketbol (3)	18	4,2500	1,09477			

	Hentbol (4)	11	3,0909	,77679			3-5, 4-6, 5-6, 1-6
	Yüzme (5)	55	2,9864	,59008			
	Diğer (6)	311	4,1013	,77420			
	Total	643	3,9366	,92018			

$p < 0.05$

Tablo 12’de branşa göre yapılan Anova testi sonuçları incelendiğinde; sosyal, bireysel, spora katılımın desteklenmesi, ekonomik, örgütsel ve çevresel sürdürülebilirlik alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar olduğu tespit edilmiştir ($p < 0.05$).

Tablo 13. Araştırma Grubunun Bölüm Seçme Nedeni Değişkenine Göre Anova Testi Sonuçları

	Bölüm Seçme Nedeni	N	X	Ss	F	p	Fark
Sosyal Sürdürülebilirlik	Lisanslı Sporcu Olmam (1)	265	3,5535	,84815	41,172	,000	1-2, 1-3, 2-4, 3-4, 1-4
	Spor Alanında Çalışmak İstemem (2)	336	4,1062	,72585			
	Başka Bölüme Yerleşmem (3)	13	4,6154	,68586			
	Diğer (4)	29	4,7701	,68938			
	Total	643	3,9186	,84633			
Bireysel Sürdürülebilirlik	Lisanslı Sporcu Olmam (1)	265	3,6420	1,00125	17,168	,000	1-3, 1-4, 2-4, 2-3
	Spor Alanında Çalışmak İstemem (2)	336	3,7509	,95369			
	Başka Bölüme Yerleşmem	13	4,6593	,56405			

	(3)						
	Diğer (4)	29	4,8227	,54753			
	Total	643	3,7727	,98938			
Spora Katılımın Desteklenmesi	Lisanslı Sporcu Olmam (1)	265	3,9147	,91675	12,196	,000	1-2, 1-3, 2-4, 1-4
	Spor Alanında Çalışmak İstemem (2)	336	4,1024	,78903			
	Başka Bölüme Yerleşmem (3)	13	4,6308	,75651			
	Diğer (4)	29	4,7862	,64127			
	Total	643	4,0666	,85972			
	Lisanslı Sporcu Olmam (1)	265	3,4277	,61964			
Spor Alanında Çalışmak İstemem (2)	336	3,5179	,67631				
Başka Bölüme Yerleşmem (3)	13	3,9103	,76563				
Diğer (4)	29	4,2184	,37028				
Total	643	3,5202	,66493				
Lisanslı Sporcu Olmam (1)	265	3,6387	,85605	20,976	,000	1-2, 1-3, 2-4, 1-4	
Spor Alanında Çalışmak İstemem (2)	336	3,8311	,85143				
Başka Bölüme Yerleşmem (3)	13	4,5577	,86695				
Diğer (4)	29	4,8190	,55860				

	(4)						
	Total	643	3,8110	,88144			
Çevresel Sürdürülebilirlik	Lisanslı Sporcu Olmam (1)	265	3,8321	,87099	11,239	,000	1-4, 2-4
	Spor Alanında Çalışmak İstemem (2)	336	3,9249	,93088			
	Başka Bölüme Yerleşmem (3)	13	4,5385	,89470			
	Diğer (4)	29	4,7586	,76029			
	Total	643	3,9366	,92018			

$p < 0.05$

Tablo 13'de bölüm seçme nedenine göre yapılan Anova testi sonuçları incelendiğinde; sosyal, bireysel, spora katılımın desteklenmesi, ekonomik, örgütsel ve çevresel sürdürülebilirlik alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar olduğu tespit edilmiştir ($p < 0.05$).

Tartışma

Bu araştırmada spor bilimleri fakültesinde öğrenim gören lisans öğrencilerinin sporda sürdürülebilirliğe ilişkin görüşleri incelenmiştir. Araştırmada sürdürülebilirlik açısından cinsiyete bakıldığında istatistiksel olarak sosyal sürdürülebilirlik alt boyutunda kadınların ortalamasının erkeklerin ortalamasına oranla daha yüksek olduğu gözlemlenmiştir. Ayrıca sürdürülebilirliğin diğer alt boyutlarına bakıldığında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmasa da, katılım ve çevresel sürdürülebilirlik alt boyutlarında kadınların ortalaması daha yüksek bulunmuştur. Katılımcıların spor alanında öğrenim gören öğrenciler olması, aynı zamanda uzun süre yaşamış oldukları çevrenin ve aile bireylerinin etkisinin kadınların sosyal sürdürülebilirliklerinin yüksek çıkmasını etkilemiş olabileceği düşünülmektedir.

Demirel (2009), Fransson ve Garling (1999) ve McMillan ve ark.'nın (1997) yaptıkları çalışmalarda kadınların çevresel tutuma yönelik duyarlılıklarının erkeklere göre daha yüksek olduğu saptanmıştır. Deniz ve Genç'in (2007) yaptığı çalışmada da kadın üniversite öğrencilerinin çevresel sürdürülebilirliğe ilişkin tutumlarının erkek öğrencilere oranla

daha olumlu olduğu tespit edilmiştir. Vikan ve ark.'nın (2007) yaptığı çalışmada ise cinsiyet ile çevresel tutum arasında anlamlı bir ilişki olmadığı tespit edilmiştir.

Koca'nın (2006) yaptığı çalışmada ise spora katılım oranlarına bakıldığında kadınların erkeklerden daha düşük orana sahip olduğu saptanmıştır. Bu duruma ülkemizde lisanslı erkek sporcuların lisanslı kadın sporculara oranla daha fazla olmasından kaynaklandığı düşünülmektedir.

Kangalgil ve ark.'nın (2006) yaptığı çalışmada herhangi bir lisansa sahip olmayan ve seçmeli beden eğitimi dersi alan erkek öğrencilerin beden eğitimi ve spora ilişkin tutumlarının kadın öğrencilere göre daha yüksek olduğu saptanmıştır.

Lisans durumu değişkenine bakıldığında sosyal ve bireysel sürdürülebilirlik alt boyutlarında anlamlı farklılık bulunmuş ve ortalamaların lisanslı sporcu olmayanların lehine daha yüksek olduğu ortaya çıkmıştır. Lisanslı sporcu olmayan kişilerin araştırmaya katılım sayıları az olduğundan ve daha da önemlisi lisanslı sporcu olmayanlar arasında Spor Yöneticiliği bölümü öğrencileri bulunduğu için anlamlı farklılığın çıkması beklenen sonuçtur. Çünkü bu özellikleri içeren katılımcıların sosyal yönünün iyi olması, herhangi bir lisansı olmasa da spor eğitimi alarak sporun içerisinde faal olarak yer almaları ve aldıkları eğitimde uygulama derslerinin olması gibi durumların bu sonuçları ortaya çıkardığı düşünülmektedir.

Koçak'ın (2013) çalışmasında branş ile sporda sürdürülebilirlik tutumları arasında anlamlı bir fark saptanmamıştır. Bunun yanısıra takım sporları ve bireysel sporlarla uğraşanların sürdürülebilirlik tutumları olumlu bulunmuş ve lisanslı olan sporcuların “spora katılım desteklenmesi, ekonomik, çevre” boyutlarına ilişkin tutumlarının daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Kangalgil ve ark.'nın (2006) yaptığı çalışmada ise lisanslı öğrencilerin beden eğitimi ve spora yönelik tutum puanlarının daha yüksek olduğu saptanmıştır.

Yaş grubu değişkenine bakıldığında sosyal ve spora katılımın desteklenmesi alt boyutlarında anlamlı farklılıklar bulunmuştur. Spora katılımın desteklenmesinde 20 yaş altı öğrencilerin sosyal sürdürülebilirliğe karşı tutumu diğer yaş gruplarına oranla anlamlı bir şekilde farklı çıkmıştır. Yaş olarak olgun bireyler sporun içerisinde uzun süre kaldığı için sosyal yönden daha aktiftir ve bu da spora katılım olarak farkındalığın oluşmasına katkı sağlayacak niteliktedir. Bu tür nedenlerden dolayı yaş değişkenleri arasında farklılıklar çıktığını söyleyebiliriz.

Koçak'ın (2013) yaptığı çalışmada spor alanında öğrenim gören öğrencilerin yaş değişkenine göre sporda sürdürülebilirliğe ilişkin tutumları arasında anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır.

Araştırmaya katılan öğrencilerin bölüm değişkenine bakıldığında tüm alt boyutlarda anlamlı farklılıklar olduğu görülmüştür. Rekreasyon bölüm öğrencilerinin lehine ortalamalar yüksek çıkmıştır. Rekreasyon Ders Müfredat içeriğinin (uygulama, kamp, etkinlik ve bireylerin kendi yeteneklerini ortaya çıkarma gibi faaliyetlerin vb.) sosyal, katılım, çevre, örgütsel yönlerinin gelişmesini ve devam etmesini sağladığı düşünülmektedir.

Koçak'ın (2013) çalışmasında Spor Yöneticiliği bölümü öğrencilerinin “katılım, ekonomik ve çevresel” boyutlara ilişkin tutumlarının Öğretmenlik ve Rekreasyon bölümü öğrencilerine oranla daha yüksek olduğu saptanmıştır. Buradan yola çıkarak; Spor Yöneticiliği bölümünde öğrenim gören öğrencilerin gerek sosyallik gerekse çevresel duyarlılığının oldukça geliştiği de ortaya çıkmaktadır. Araştırmada Öğretmenlik ve Antrenörlük Eğitimi bölümlerinde öğrenim gören öğrencilerin “çevresel tutum” boyutuna ilişkin tutumlarının da Rekreasyon bölümü öğrencilerine göre daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Bölümler arasında ortaya çıkan bu farkın, öğrencilerin katılım oranlarının değerlendirmeye tabi tutulmamasından kaynaklandığı söylenebilir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin sınıf değişkenine bakıldığında tüm alt boyutlarda anlamlı farklılıklar olduğu görülmüştür. İkinci sınıf öğrencilerinin lehine ortalamalar daha yüksek çıkmıştır. Bu sonucun araştırmaya katılım oranının %70'ini ikinci sınıf öğrencilerinin oluşturmasından kaynaklandığı söylenebilir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin refah düzeyi değişkenine bakıldığında tüm alt boyutlarda anlamlı farklılıklar olduğu görülmüştür. Sosyal katılım oranlarına bakıldığında sonuç, refah düzeyi iyi olan katılımcıların lehine çıkmıştır. Refah düzeyi yüksek olan bireylerin sosyal aktivitelere daha fazla katılabilmesi sosyal yönlerini artırmaktadır. Aynı zamanda maddi durumu iyi olan öğrencilerin spora katılımının yüksek olması ekonomik gelirinin fazla olmasından kaynaklanmaktadır ve dolayısıyla bu durumun aktif olarak spora katılımı etkileyebileceği düşünülmektedir.

Koçak'ın (2013) çalışmasında spor alanında okuyan öğrencilerin refah düzeyi değişkenine göre sporda sürdürülebilirliğe ilişkin tutumları arasında anlamlı bir fark tespit edilmemiştir.

Demirel'in (2009) çalışmasında ise öğrencilerin refah düzeylerinin çevresel tutumlarını etkilemediği bildirilmiştir. Buna göre, normal refah düzeyine sahip katılımcıların çevresel duyarlıklarının, refah düzeyi kötü olan katılımcılara oranla daha yüksek olduğu saptanmıştır.

Nooney ve ark.'nın (2003) yaptıkları çalışmada gelir düzeyinin çevresel duyarlılık üzerinde etkili olduğu bildirilmiştir. Gelir düzeyindeki artış çevresel duyarlılık üzerinde artışa neden olmaktadır. Uyeki ve Holland (2000) tarafından yapılan çalışmada düşük gelire sahip kişilerin çevresel duyarlılığının daha az olduğu tespit edilmiştir. Özmen ve ark. (2005) üniversite öğrencilerine yönelik yaptıkları çalışmada refah düzeyinin çevresel tutum üzerinde bir etkisi olmadığını tespit etmişlerdir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin yaşadığı yere bakıldığında örgütsel sürdürülebilirlik dışında diğer tüm alt boyutlarda anlamlı farklılıklar olduğu görülmüştür. Köyde yaşayanların lehine ortalamalar daha yüksek çıkmıştır. Araştırmaya katılım oranının köyde yaşayanların az bulunmalarından kaynaklandığı düşünülmektedir. Köy yerleşim birimlerinin küçük olması sebebiyle herkesin birbirini tanması sosyal yönden, doğayla içiçe olmalarından kaynaklı çevresel yönden, diğer alt boyutların yüksek olması da spor eğitimi almalarından kaynaklı olduğu düşünülmektedir.

Koçak'ın (2013) çalışmasında büyükşehirde yaşayan öğrencilerin "örgütsel sürdürülebilirlik" boyutuna ilişkin tutumlarının köy/ilçede yaşayan öğrencilere göre daha yüksek olduğu belirlenmiştir.

Demirel'in (2009) çalışmasında öğrencilerin yaşadıkları yerleşim biriminin çevreye yönelik tutum üzerinde etkili olduğu bildirilmiştir. Koçak ve ark (2015) çalışmasında uzun süre ilçede yaşayan öğrencilerin çevresel duyarlıklarının büyükşehirde yaşayan öğrencilerden yüksek olduğu saptanmıştır. Tuncer ve ark. (2004) çalışmasında kentsel alanlarda yaşayan öğrencilerin çevreye yönelik tutumlarında daha olumlu bir tutum sergiledikleri saptanmıştır. Arcury ve Christianson (1990) tarafından yapılan çalışmada kentsel alanlarda yaşayanların çevresel duyarlılıklarının daha olumlu olduğu saptanmıştır. Özmen ve ark.'nın (2005) yaptıkları çalışmada da kent merkezlerinde yaşayan öğrencilerin çevresel tutum puanlarının daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Şama'nın (2003) çalışmasında ise uzun süre yaşanan yerleşim birimi ile çevresel tutum arasında anlamlı bir ilişki olduğu bildirilmiştir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin bölüm seçme nedenine bakıldığında anlamlı farklılıklar tespit edilmiş ve büyük çoğunluğunun "spor alanında çalışmak istiyor" maddesini tercih ettikleri görülmüştür. Öğrencilerin spor alanında devam etmek istemelerinin, bu alanı sevdiklerinden kaynaklandığı ve özellikle tercih ettikleri söylenebilir.

Koçak'ın (2013) çalışmasında spor alanında öğrenim gören öğrencilerin bölüm seçiminde kendilerine etki eden kişiye yönelik olarak sporda sürdürülebilirliğe ilişkin tutumları arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır. Sunay ve Saracalıoğlu'nun (2003) çalışmasında ise aile,

antrenör ve arkadaş grubunun spora yönlendirmede daha etkin olduğu saptanmıştır.

Sonuç

Sürdürülebilirliği sağlamada ve sürdürülebilirliğin önündeki engelleri ortadan kaldırmada eğitim önemli bir faktördür. Bu açıdan bakıldığında, eğitim alanındaki sürdürülebilirlik konularının sürdürülebilir toplumların oluşturulması için bir gereklilik olduğu düşünülmektedir.

Bu araştırmada sporda sürdürülebilirliğin boyutları olarak; sosyal, bireysel, spora katılımın desteklenmesi, ekonomik, örgütsel ve çevresel sürdürülebilirliği öğrencilerin görüşleriyle ortaya konulmuş ve spor bilimleri fakültesinde okuyan öğrencilerin sporda sürdürülebilirliğe ilişkin olumlu tutum sergiledikleri sonucuna ulaşılmıştır.

Kaynakça

- Arcury, T.A., Christianson, H.E. (1990). Environmental Worldview in Response to Environmental Problems (Kentucky 1984 and 1988 Compared). *Environment and Behavior*, 22, 387-407.
- Bernard, A.B., Busse M.R. (2004), Who Wins The Olympic Games: Economic Resources and Medal Totals. *The Review of Economics and Statistics*, 86(1), 413-417.
- Beyhan, Ş.G. (2004). Kültürel Süreklilik ve Çağdaş Gereksinimler Bağlamında Sürdürülebilir Turizm ve Kimlik Kavramsal Modeli: Pamukkale Örneği. Doktora Tezi, İstanbul Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul, Türkiye.
- Bossel, H. (1999). Indicators for Sustainable Development: Theory, Method, Applications: A Report to The Balaton Group. Winnipeg: International Institute for Sustainable Development (IISD), 2.
- Collin, P.H. (2004). *Dictionary Of Environment & Ecology*. Bloomsbury Publishing Plc, London, 265.
- Çetin, C. (2011). Rusya'dan 50 Milyon Dolarlık Yatırım, *Tam Saha. TFF Dergisi*, 75, 50-51.
- Demirel, M. (2009). Rekreatyonel Etkinliklere Katılım ve Çevresel Duyarlılık. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı Doktora Tezi, Ankara.
- Deniş, H., Genç, H. (2007). Çevre Bilimi Dersi Alan ve Almayan Sınıf Öğretmenliği Öğrencilerinin Çevreye İlişkin Tutumları ve Çevre Bilimi Dersindeki Başarılarının Karşılaştırılması. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8(13), 20-26.
- Ekinci, M.B. (2014). The Citta Slow Philosophy in The Context of Sustainable Tourism Development: The Case of Turkey. *Tourism Management*, 41, 178-189.

- Fransson, N., Garling, T. (1999). Environmental Concern: Conceptual Definitions Measurement Methods and Research Finding. *Journal of Environmental Psychology*, 19, 369-382.
- Gössling S., Hall C.M., Weaver D.B. (2009). *Sustainable Tourism Futures Perspectives on Systems, Restructuring and Innovations*, New York, 1-9.
- Gürer, T.K. (2013), Olimpiyatlar Işığında Stadyumlar: Değişen Kurallar ve Yeni Tasarımlar. *Mimarlık*, 373, 44-48.
- Kangalgil, M., Hünük, D., Demirhan, G. (2006). İlköğretim, Lise ve Üniversite Öğrencilerinin Beden Eğitimi ve Spora İlişkin Tutumlarının Karşılaştırılması. *Spor Bilimleri Dergisi*, 17(2), 48-57.
- Karaca, U. (2011). Hayalin İçinde Hayal mi Var? *Tam Saha, TFF Dergisi*, 76, 40-41.
- Kaypak, Ş. (2011). Küreselleşme Sürecinde Sürdürülebilir Bir Kalkınma İçin Sürdürülebilir Bir Çevre, *KMÜ Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 13 (20), 19-33.
- Koca, C. (2006). Beden Eğitimi ve Spor Alanında Toplumsal Cinsiyet İlişkileri. *Spor Bilimleri Dergisi*, 17(2), 81-99.
- Koçak, F. (2013). Sporda Sürdürülebilirliğin Değerlendirilmesi. Ankara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Doktora Tezi, Ankara.
- Koçak, F., Tuncel, F., Tuncel, S. (2013). Sporda Sürdürülebilirliğin Boyutlarının Belirlenmesi. Ankara Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 11(2), 113-129.
- Koçak, F., Tuncel, S., Tuncel, F. (2015). Spor Alanında Öğrenim Gören Üniversite Öğrencilerinin Sporda Sürdürülebilirliğe İlişkin Tutumlarının Belirlenmesi. *Ankara Üniversitesi Spor Bil. Fak.*, 13(1), 29-39.
- Lindsey, I. (2008). Conceptualising Sustainability in Sports Development. *Leisure Studies*, July, 27(3), 279-294.
- McMillan, M., Hoban, T.J., Clifford, W.B., Brant, M.R. (1997). Social and Demographic Influences on Environmental Attitude. *Southern Rural Sociology*, 13, 89-107.
- Nemli, E. (2001). Çevreye Duyarlı Yönetim Anlayışı. *İ.Ü. Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi*, 211-224.
- Nooney, G.J., Woodrum, E.H.T., Clifford, W.B. (2003). Environmental Worldwiev and Behavior, Cosequences of Dimensionality in A Survey of North Caralonians, *Environment and Behavior*. 35(6), 763-783.
- Özek, V., Sirel, A., Akansel, S. (1996). Turizm-Araç mı, Amaç mı?. *Dünya Şehircilik Kolokyumu, Alanya, Mimar Sinan Üniversitesi Matbaası, İstanbul*, 143-15.
- Özmen, D., Çetinkaya, Ç.A., Nehir, S. (2005). Üniversite Öğrencilerinin Çevre Sorunlarına Yönelik Tutumları. *TSK Koruyucu Hekimlik Bülteni*, 4(6), 330-344.

- Ramazanoğlu, F., Karahüseyinoğlu, M.F., Demirel, E.T., Ramazanoğlu, M.O., Altungül, O. (2005). Sporun Toplumsal Boyutlarının Değerlendirilmesi. *Doğu Anadolu Bölgesi Araştırmaları Dergisi*, 153-157.
- Sunay, H., Saracaloğlu, A.S. (2003). Türk Sporcusunun Spordan Beklentileri ile Spora Yönelten Unsurlar. *Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 1(1), 43-48.
- Şama, E. (2003). Öğretmen Adaylarının Çevre Sorunlarına Yönelik Tutumları. *Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 23(2), 99-110.
- The International Olympic Committee. (2008). IOC Spor, Çevre ve Sürdürülebilir Gelişme Rehberi. Çeviren TMOK.
- Tuncer, G., Sungur, S., Tekkaya, C., Ertepinar, H. (2004). Environmental Attitudes of The 6th Grade Students From Rural and Urban Areas: A Case Study For Ankara. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 26, 167-175.
- Uyeki, S.E., Holland, J.L. (2000). Diffusion of Pro-Environment Attitudes? *American Behavioral Scientist*. 43(4), 646-662.
- Vikan, A., Camino, C., Biaggio, A., Nordvik, H. (2007). Endorsement of The New Ecological Paradigm (A Comparison of Two Brazilian Samples and One Norwegian Samples). *Environment and Behavior*, 39(2), 217-228.
- Wilson, M. (2003). Corporate Sustainability: What Is It and Where Does It Come From? *Ivey Business Journal*, 67(6), 1-5.
- Yavuz, V.A. (2010). Sürdürülebilirlik Kavramı ve İşletmeler Açısından Sürdürülebilir Üretim Stratejileri. *Mustafa Kemal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 7(14), 63-86.